

Frá bóltadribbling til orðaspæl

Sum smádrongur var hann sum oftast at siggja á plenuni við einum fótþótti, og so-leiðis kenna nógvir klaksvíkingar Jógvan Andrias. Men hesin líti pilturin, sum treivst við bóltinum fekk eisini áhuga fyrri tónleiki

Jógvan Hugo Gardar, Oslo

Plátuspælarí kom í heimið fyrst í sjeytiárunum. Bróðurin hevði keypt Jesus Christ Superstar, og seinna-partarnir blivu oftani brúktir til at sita og lurtu eftir hesi plátuni, áðrenn húsfólki kom heim frá arbeiði og skúla. Hetta var ikki tónleikur, sum varð góðkendur av teimum vaksnu hesa tíðina, men seinni fekk hendan rockoperan eisini pláss í kirkjunum, og er í dag ein klassikari.

Hetta er eitt tað fyrsta minni eg havi av tónleiki. Eg brúkti nógvar tímar frammanfyri plátuspælaranum har eg lurtaði eftir hesi flöguni, sigur Jógvan Andrias. Sangur var nakað hann fekk við heimanífrá. Bæði mamman, pápin og systarnar vóru virkin í Klaksvíkar Sangfelag, og tað varð nóg sungið í barnaheiminum.

Sjálvur byrjaði hann ongantíð í sangkóri, men hugurin til tónleikin lá har.

Vinurin Hanus

Í 1986 kom hann inn á vísulínuna á Nordiska Folkhögskolan í svenska býnum Kungälv. Her hitti hann ein annan klaksvíking, nevnliga Hanus G. Johansen. - Eg visti sjálvandi hvør hann var; hann var jú kendur í byarmyndini Klaksvík, men vit høvdu ikki havt samband við hvønn annan. Vit gjordust skjótt vinmenn, og líka síðani hava vit havt tætt samband, bæði sum vinir, men ikki minst tónavinir. Í dag er Hanus tann persónurin eg tosi oftast við um tónleik, og hann hevur verið ein týðningarmikil ráðgevi hjá mær í samband við flöguna sum eg nú gevi út.

Teir báðir hava ferðast saman á konsertferð í Noregi, Svøríki og í Danmark, umframt at teir hava verið á palli saman í Føroyum.

Livandi umhvøvi

Jógvan Andrias er ikki í iva um, at tað livandi tónleikaumhvøvi í Klaksvík í fleiri tiggju-ár hevur verið við til at ávirka seg til at gera meir við tónleikin.

- Tað er eingin iva um, at Straight Ahead, Hjarnar og Frændur hava sett sín dám á menningina av tónleikalívinum í Klaksvík. Straight Ahead var undangongubólkurin, sum gjørdi egin lög og skrivaði tekstir á froykskum, meðan Frændur hevur megnað at gera tónleik, sum allir aldursbólkar lurtu eftir.

Jógvan Andrias hevur á nýggju flöguni valt at lata almenninginum yrkingar um bæði tað menniskjaligu náttúruna, og náttúruna, sum er rúndan um okkum. Fyrstu ferð vit høvdu Jógvan Andrias sum orðdráblara var í samband við Amnestytónar, sum kom í 1991. Á hesi flöguni eigur Jógvan Andrias orðini og lagið til "Ljós í myrkn". Sangurin um píkatráðin og kertuljósið er eitt spennandi lag. Teksturinn vísir okkum, á at hóast stóðan sær sera myrk og dýpur út, so kunnu vit finna eitt ljós í myrkrinum. Lagið er positivt og byggir á steivið, sum vit kenna frá tí froyyska dansinum.

Jógvan Andrias fekk, sum flest allir froyingar í sjeytiárunum, lítila og onga tónleikaundirvísing í skúlanum.

- Fyrstu ferð eg lærði nótar var, tá eg kom til Kungälv í 1986, men eg spæli framvegis mest uppá gehør. Tá vit fóru undir at fyrireika flöguna, var tað gott at hitta norðmenninar Inge Dulin og Tore J. Bruvoll. Teir hava báðir lært at spæla eftir nótum, og tá vit so eisini fingi ein dugnaligan tónleikara, sum Edvard Nyholm Debess við í upptøkuhølið, so var væl sloppið. Eg kundi koma við mínum hugskotum, og so kundu teir triggir loysa tann teoretiska partin.

Heimstaðurin

Jógvan Andrias hevur í nokur ár búið í Noregi. Hetta seinasta árið hava hann, sambúgvinn Karin og sonurin Janus, verið í Bø í suður-norska fylkinum Telemark. Hetta er ein sera vakur partur av Noregi. Nógvar trø, stórar víddir og smalar vegir. Sera ólíkt Háfjalli, Kjølmen og Borðoyarvík. Hevur gerðadrongurin sagt farvæl til taralukt og vetrarillveður.

- Nei, ætlanin er at flyta heimaftur. Men hvar vit koma at flyta veit eg ikki. Eg eigi hús í Klaksvík, men eg má hava eitt arbeiði, og tað er hetta seinasta, sum má avgera, hvar vit seta búgv, sigur Jógvan Andrias.

Fjøruti, frændi og fyrsta fløgan

Fløguummæli: Jógvan Andrias Joensen gav fyrri nokrum vikum síðani út vísufloguna Soleiðis Saman.

Áður hava vit hoyrt hann á Amnestyflöguni, og hann er eisini partur hópinum, ið var um bólkin Frændur. Hann er at hoyra á onkrari flögu hjá teimum og á solo flöguni hjá Eyðun.

Fløghúsin hjá Jógvani er settur saman av 9 málningum eftir frálíka listamannin og bygdamann Jógvan, Archie Black úr Klaksvík.

Hvørt ár leita froyingar sær á háskúla í Kungälv. Í 1987 vóru vit 4. Jógvan byrjaði á umhvørvislínuni, men ymsar umstøður har gjørdur, at hann fekk stundir at hugsa seg um og brátt var hann partur av nýbyrjaðu vísulínuni, har Hanus G. Johansen eisini gekk. Hanus, sum Jógvan kundi frá sangi á posthústrappuni í Klaksvík.

Hetta skeið setti veruliga ferð á hjá teimum báðum. Síðani hava teir sungið og ferðast saman, og hava samstarvað um tónasmið.

Jógvan Andrias hevði valt rætt, kom á røttu hill, tá hann valdi vísulínuna. Tað merkist skjótt og nýggja vísuflogan er sett saman av vísium, ið eru skrivaðar seinastu 10 árin.

Jógvan býr í dag í Noregi. Hann sigur seg altíð hava hildið av fólkinum har. Sum barn hoyrði hann nógvar norskt útvarp, og hóast hann

ikki gjørdist sjómaður, so hevur hann hildið somu leið, sum mangir teirra.

Hann metir norska fólkið hava áhuga fyrri froyyskum máli og mentan. Bæði fólkinu búgva við sjógv og eru lík, men meira stoltleiki er í norðmonnum, men Jógvan hevur tær royndir, at kemur ein fyrst inn, so er ein hjartaliga vælkominn.

Hann hevur ta hugsan, at danir eru opnari enn norðmenn. Eisini londini eru ólík. Í Danmark er einki, ið steðgar vindinum, og fólkið er opið. Men danir hava kanska ikki sama nærleika, sum t.d. norðmenn.

Á flöguni hevur Jógvan norskar tónleikarar og froyingin Edvard Nyholm Debess. Upptøkan fór fram í Klaksvík.

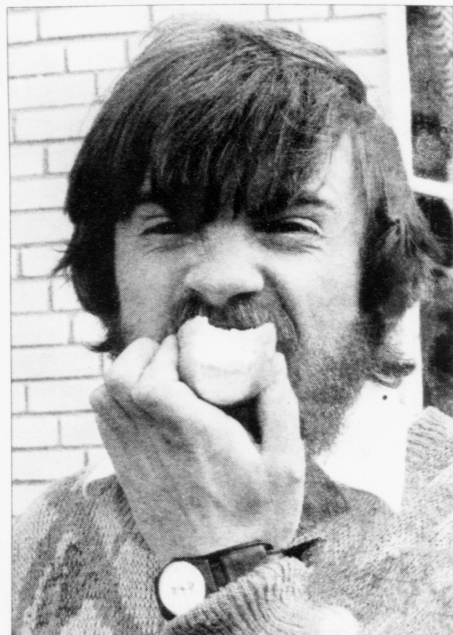
Sum heild ein væleydnað vísufloga, har guitarin er akker.

Hoast ólíkir í rødd, so hómast kanska Hanus onkrastaðni. Í onkrum fari er tað upplagt, tí hann eigur 2 lög og syngur eisini við á einum lag.

Men Jógvan hevur egnan stíl, bæði í orðum og lögum. Hóast álvarsamt til tíðir, so tykist eitt lætt lyndi at liggja og lúra í lögnum.

Kanska er hetta ikki heilt av leið, tí ein maður, ið kann siga, at havið ikki skilir, men knýtir saman, hann hevur sæð meira enn tey flestu og eigur lætt sinnalag, tykir mær.

Jógvan fer brátt um eitt

Jógvan Andrias avmyndaður í Kungälv í 1987, har hann brátt fann saman við vísusangarum og Hanusi G. Johansen, sum hann síðani hevur samstarvað við.

Mynd: Dagfinn Olsen

horn, hann fyllir 40. Løtan var tann rétta nú at gera flöguna, segði Jógvan á tíðindafundi fyrri nokrum vikum síðani. Og hann tykist hava rætt. Her er ikki nóg av seta fingurin á. Lætt og

gott hugrák til vísuhugað. Eitt virðiligt umboð fyrri froyyskan vísusang, sum eisini komandi mánaðir skal hava konsertir fyrri norðmonnum. Gott!

Kvøð tú endiliga, Stanley!!

Fløguummæli: Fyri góðari viku síðani kom Stanley Samuelsen við flögu, har hann hevur sett lög til yrkingar eftir okkara kendastu yrkjarar. Stanley er úr Fuglafirði, men er útsetti. Síðani 1970 hevur hann búið í Danmark.

Við sær á ferðini til Danmarkar hevði Stanley Sang-

bók Føroya Fólks. Hetta var honum mikil troyst, tá longsul kom á hann. Men hann dugdi ikki lögini til allar sangirnar, og tí settist hann at smíða lög til yrkingar hjá Djurhuus brøðrunum, Poul F. Joensen og Mikkjal á Ryggi.

Sjálvur sigur Stanley í samrøðu við Sosialin fyrri viku síðani, at orðini hjá Janusi Djurhuus vóru so mergjað, at lögini næstan skrivaðu seg sjálvi.

Leingi hevur verið bíðað eftir flöguni. Bæði her heima og aðrastaðni, tí Stanley er seinnu árin rættiliga komin fyrri seg í norðurlendskum vísuhøpi.

Tað má sigast Stanley til rós, at hann við hepnari hond hevur sett lög til kendar yrkjarar. Og í samsvari við tað, ið Stanley hevur sagt, so tykir mær, at yrkingarnar hjá Janusi koma til sín rætt. Her hevur Stanley

sett lög til við hepnari hond. Men eisini Poul F. riggar, og í veruleikanum er einki lag, sum átti at verið nakað øðrvísi, enn tað er.

Men Janus og Poul hósku væl til stílin. Ein eitt sindur ráð, men kensluborin rødd og so framúr guitarspælið.

Um eg kundi kvøðið hjá Janusi kenna mong frammanundan. Og lagið er eisini millum tey bestu á flöguni.

Ein framúr guitarleikari, sum við innarligum kenslur um hevur latið sínar kenslur í hóskandi tónar, tá hann einsemiskvøld hevur latið hugan reikað heim til Føroya.

Ein vísufloga, ið óivað hevur eina breiða lurtarafjøld, tí lögini falla væl. Góðskan er í lagið, hóast tikið er upp í heimastudio hjá einum vinmanni. Tøknin er so góð í dag, at meira kreyst ikki. Ljóðfórini eru heldur ikki so mong.

Framúr væl frágingið og væntandi ein fløga, ið verður at hoyra í útvarpi, men eisini sangir, ið eiga heima-rætt, tá fólk koma saman og hugur er at kvøða eitt lag.

Um eg kundi kvøðið. Stanley hevur prógvað, at í so máta hevur hann ongar trupulleikar, so halt endiliga fram!

